

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Bimbola Eendachtsstraat

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 25 januari 2019

Samenvatting

De inspectie voert momenteel een landelijke pilot uit en heeft op 3 december 2018 een onderzoek uitgevoerd naar de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Bimbola, locatie Kinderdagverblijf Eendrachtstraat, vve groep Pebbols (in het vervolg Pebbols). De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin de peuterschool is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot, Herijken toezicht op voor- en voorschoolse educatie (vve) en kinderopvang, onderzoeken we onder andere of de gemeente en de schoolbesturen zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Rotterdam een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?

Er zijn geen punten die goed gaan. Alle acht standaarden worden met 'Kan beter' beoordeeld.

Wat kan beter?

Er zijn veel punten die beter kunnen. We hebben tijdens het onderzoek gezien dat Pebbols geen goede basis legt voor de voorschoolse educatie. Het handelen van de leidsters en de inrichting van het lokaal helpen de peuters niet om zich goed te ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers verzamelen nauwelijks gegevens over de ontwikkeling van de peuters. Ook maken ze geen plan om de peuters heel precies te begeleiden. Doordat er onvoldoende zicht is op de ontwikkeling van de peuters, kan het gebeuren dat kinderen geen of te laat zorg ontvangen die nodig is. Ook de belangrijke samenwerking met ouders vindt nauwelijks plaats. Het is juist zo belangrijk dat ouders hun peuter helpen bij de ontwikkeling. Bimbola heeft een verbeterplan geschreven dat loopt van januari 2018 tot december 2018. Helaas blijken de medewerksters dit verbeterplan niet te kennen. Ook is er niet tussentijds gekeken of er iets veranderd was. Tot slot merken we dat de gezamenlijke bereidheid om de voorschoolse educatie te verbeteren, ontbreekt. Dit komt enerzijds door de vele wisselingen bij het personeel. Er zijn steeds nieuwe medewerksters en leidinggevendenden. Anderzijds is het niet duidelijk wie zegt wat er goed gaat en wat er anders moet.

Kinderopvangorganisatie: Bimbola

L RK-nummer: 335286070

Totaal aantal doelgroepeuters: 3

Wat moet beter

Houder Bimbola heeft wel een overkoepelend opleidingsplan, maar er ontbreekt een opleidingsplan voor de locatie Pebbols. Dit is heel hard nodig.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente Rotterdam. De GGD zal toezien of de wettelijke tekortkomingen zijn opgelost.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Kinderopvang Bimbola, locatie Eendrachtstraat, vve groep Pebbols.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groepen, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, pedagogische coach en locatiecoördinator. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiecoördinator en de pedagogische coach van de peuterschool.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie bij peutergroep Pebbols, Eendrachtstraat op alle standaarden als 'kan beter'. We zien veel mogelijkheden om de educatieve kwaliteit te versterken.

Conclusie

De kwaliteit van de voorschoolse educatie kan sterk verbeteren. De groepsruimte is niet ingericht volgens de vve-methodiek en onvoldoende taalstimulerend (net als in 2017 geconstateerd door de GGD). De vve-methode Puk en Ko (Ukkepuk) wordt onvoldoende beredeneerd aangeboden. De medewerksters hebben geen afspraken met elkaar gemaakt over wie wat doet en wanneer wat aan bod moet komen. Ook stimuleren de medewerksters de peuters onvoldoende tot interactie. Daarnaast kunnen de medewerksters het spel meer verrijken en de actieve betrokkenheid van de peuters vergroten. Om dit allemaal op te pakken is het nodig dat de houder een heldere verantwoordelijkheidsstructuur voor de Eendrachtstraat opstelt en voor continuïteit zorgt in de aansturing. Daarbij komt dat de professionele kwaliteitscultuur volledig ontbreekt. Ook aan dit aspect kan veel verbeteren.

Context

De vve locatie Pebbols (peuters van 2½- 4 jaar) is gevestigd in het centrum van Rotterdam. Er zijn naast Pebbols twee verticale groepen (0-4) en een English Daycare groep, met een Nederlandstalige en Engelstalige medewerker. Ook zit in het gebouw een peutergroep van een andere stichting. In elke groep zijn er twee pedagogisch medewerkers, daarnaast sluit voor 4 uur per week een pedagogisch coach (hbo-er) aan op de groep. Hiermee voldoet de houder aan de Rotterdamse vve-kwaliteitseis van minimaal 4 uur een hbo-er op de groep. Tijdens het onderzoek waren er drie doelgroep kinderen aanwezig. Twee in de peutergroep en 1 in de English Daycare groep.

De visie van Bimbola is:

Bij Kinderopvang Bimbola is elk kind verzekerd van een veilige en uitdagende omgeving. Betrokken professionals prikkelen kinderen actief in hun ontwikkeling. Er is plezier in het ontdekken van talenten.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

Tijdens het onderzoek dat in het kader van de pilot 'Herijking' samen met een toezichthouder van de GGD is uitgevoerd, is een wettelijke overtreding geconstateerd

Het blijkt dat Bimbola wel een overkoepelend opleidingsplan heeft, maar dat voor deze locatie een gericht opleidingsplan ontbreekt. Dit is gezien de aangetroffen situatie dringend nodig is (Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen; art 4 lid 4 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie).

Afspraken over vervolgtoezicht

- We stellen de gemeente voor om de GGD opnieuw onderzoek te laten doen naar de basisvoorwaarden voorschoolse educatie.
- We nemen contact op met de GGD over de uitkomsten van het onderzoek, omdat we tekortkomingen hebben geconstateerd in de basisvoorwaarden voorschoolse educatie.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van de houder/de gemeente?	Wat doen wij?
Voorschool Bimbola, locatie Eendrachtstraat		
Bimbola heeft wel een overkoepelend opleidingsplan, maar voor deze locatie ontbreekt een specifiek opleidingsplan. Hetgeen gezien de aangetroffen situatie dringend nodig is (Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen; art 4 lid 4 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie).	We stellen de gemeente voor om de GGD opnieuw onderzoek te laten doen naar de basisvoorwaarden voorschoolse educatie.	We nemen contact op met de GGD over de uitkomsten van het onderzoek, omdat we tekortkomingen hebben geconstateerd in de basisvoorwaarden voorschoolse educatie.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Bimbola, locatie Eendrachtstraat, in de vve-groep Pebbols.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•		
OP4 (Extra) ondersteuning	•		
OP6 Samenwerking	•		

We waarderen het aanbod als 'kan beter'

Het aanbod van de peuterschool is gebaseerd op een vve-programma en gericht op de ontwikkeling van taal, rekenen, motoriek en het stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de peuters. De pedagogisch medewerkers stellen het aanbod in een jaarplan met thema's op. Deze jaarplannen zijn tot april 2018 verdeeld in week- en dagplanningen. Daarna zijn er geen uitgebreide week- en dagplanningen meer aanwezig. Ook functioneert de nieuwe planningswijze volgens de medewerksters onvoldoende. Daarnaast is gebleken dat de pedagogisch medewerkers het aanbod niet baseren op de ontwikkelingsbehoeften van de peuters. Deze behoeften brengen de pedagogisch medewerkers ook onvoldoende met een gestandaardiseerde observatie-instrument in kaart.

In de inrichting van de ruimte zien we het thema gedeeltelijk terug. Er hangen allerlei dagritme kaarten, weerkaarten en telkaarten, maar deze worden onvoldoende ingezet. Zo hing op maandagmiddag nog steeds de 'knijper' bij donderdag en ook het tellen van de aanwezige kinderen was nog niet gebeurd. De leeshoek en de themahoek zijn beperkt ingericht. We missen ook levensechte materialen die passen bij het thema. Met deze echte materialen kunnen de peuters ontdekkingen doen. Voor de peuters die vier dagdelen per week komen, is er te weinig variatie en uitdaging.

Een punt van waardering spreken we uit naar de gerichte aandacht voor bewegen. Twee keer per week komt er een specialist bewegingseducatie verzorgen.

De peuters zijn niet in beeld en de zorg vindt niet planmatig plaats
De standaard 'Zicht op ontwikkeling' waarderen we als 'kan beter'. Veel peuters komen uit de verticale groep en stromen door naar Pebbols. Er is wel sprake van een vorm van overdracht, maar het volgsysteem is niet altijd volledig ingevuld of staat nog niet bij de juiste groep. Hierdoor lopen de pedagogisch medewerkers er in de praktijk tegenaan dat zij pas na enige tijd zelf ontdekken wat een peuter wel/niet kan. Dit kan verbeterd worden, zodat zij vanaf de eerste dag kunnen aansluiten op wat een peuter aan ondersteuning nodig heeft.

De locatie Eendrachtstraat beschikt over een gestandaardiseerd instrument om de ontwikkelingen van de kinderen te volgen. De medewerksters zijn onvoldoende geschoold om goed met het instrument om te gaan. Daarnaast hebben we gemerkt dat van de twintig kinderen er maar veertien daadwerkelijk bij de juiste groep stonden. Ook zijn er maar van drie kinderen gegevens te vinden. Hierdoor is het op dit moment onmogelijk voor de pedagogisch medewerkers om überhaupt conclusies uit de observaties voor hun dagelijkse handelen te trekken. Van een cyclische zorgstructuur van analyseren, doelen stellen, passende educatie bieden, evalueren en bijstellen van het educatieve aanbod is geen sprake. Het ontbreekt daarbij aan een dagplanning waarin de zorg voor de peuters is gepland

De pedagogisch medewerksters laten veel kansen liggen
Het pedagogisch-educatief handelen waarderen we als kan beter. Veel spontane kansen die zich tijdens het spel en gesprek aandienen, worden bijvoorbeeld nog niet benut. Het ontbreekt aan een duidelijk vooraf gemaakte taakverdeling. Daardoor zien we dat de medewerksters het (fantasie)spel onvoldoende verrijken. Ze zijn beiden vaak te druk met dagelijkse routines. Ook begeleiden zij het spel niet door voor- en na te spelen. We missen het stellen van open vragen, maar ook het toepassen van taal in alle dagelijkse routines ontbreekt vaak. Tot slot vragen we aandacht voor het bevorderen van het samen spelen, het benoemen van het aanpakgedrag en het toepassen van de juiste spelinterventies. Voor de nieuwe pedagogische coach ligt een stevige taak om het pedagogisch-educatief handelen via bijvoorbeeld video-interactie-begeleiding op een hoger peil te brengen.

Er kan meer afstemming plaatsvinden met de externe zorgpartijen
De externe ondersteuning kan verbeterd worden. De pedagogisch medewerkers zien het als peuters extra ondersteuning nodig hebben, maar onderbouwen dit niet met feitelijke constatering. Ook de gesprekken met de ouders zijn onvoldoende sturend. Zo hebben wij geconstateerd dat een kind (waarschijnlijk doelgroepkind) niet terug wordt gestuurd naar het centrum voor jeugd en gezin. Ook de maatschappelijk werkster is niet voor dit kind ingeschakeld. De coördinator, de coach en de medewerksters geven aan dat er geen

gerichte zorgbesprekingen plaatsvinden

Het betrekken van ouders is essentieel

Ook de samenwerking waarderen we als 'kan beter'. Het betrekken van ouders kan een positieve bijdrage leveren aan het effect van de voorschoolse educatie Er is overdracht via het Rotterdams overdrachtsformulier naar de verschillende basisscholen. Aan samenwerking met ouders ontbreekt het in belangrijke mate. De ouders met wie we spraken, geven aan dat ze graag meer willen weten over wat hun peuter doet op de voorschool. Zij krijgen geen informatie over het thema en ook geen materialen mee naar huis.

Er zijn wel contacten met de ouders bij het halen en brengen, maar ouders vertrekken snel. Daarnaast wordt er twee keer per jaar een tien-minuten-gesprek gevoerd. Het volgsysteem kan daarbij ingezet worden. Bimbola kent een informatie-app. Deze wordt door de locatie Eendracht volgens de ouders die we spraken onvoldoende ingezet om ouders op de hoogte te brengen van de thema's De locatie Eendrachtstraat heeft sporadisch contact met basisschool 't Landje, maar dit is nog onvoldoende gericht op het creëren van een doorgaande lijn.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

We waarderen de standaard 'Ontwikkelingsresultaten' als 'kan beter'. De leiding stelt geen doelen vast voor de verschillende ontwikkelingsgebieden op locatie- en op groepsniveau. Ook ontbreekt op individueel niveau het beeld of een peuter zich naar verwachting heeft ontwikkeld. (Zie ook de standaard zicht op ontwikkeling).

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

Er ligt een ongebruikt concreet verbeterplan

De kwaliteitszorg kan verbeterd worden. In het huidige locatiewerkplan ontbreken de nieuwe eisen die gesteld worden

omtrent het beschrijven van het beleid voorschoolse educatie. Naar aanleiding van een audit is er een concreet verbeterplan opgesteld voor de periode van januari 2018 tot december 2018. Tijdens het onderzoek hebben we vernomen en geconstateerd dat er niet of nauwelijks planmatig gewerkt is om verbeteringen te realiseren. Er hebben dit jaar geen evaluaties plaatsgevonden. Een andere stap voor de locatie kan zijn om meer zicht te krijgen op het pedagogisch-educatief handelen. De plaatsvervangend pedagogisch coach onderschrijft dit en zal dit op nemen met de nieuwe pedagogische coach. Zij begint 1 januari 2019.

De cultuur, die nodig is om te verbeteren ontbreekt.

We constateren dat binnen Bimbola sprake is van een duidelijke taakverdeling en hiërarchie. De locatie-coördinator is aanspreekpunt, maar zij is niet verantwoordelijk voor de kwaliteitsverbetering. De clustermanager zou hierin wel een belangrijke rol spelen, maar zij heeft verschillende andere vestigingen onder haar hoede. Daarbij komt dat afgelopen periode ook nog gewisseld is van clustermanager. Mogelijk dat de nieuwe pedagogisch coach die met ingang van januari start, een rol kan spelen in het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. In ieder geval blijkt uit de gesprekken die we voerden dat de pedagogisch medewerkers meer ondersteuning en scholing nodig hebben om de noodzakelijke stappen te kunnen zetten. Er zijn op de locatie wel pedagogisch medewerkers aanwezig met voldoende kennis van de voorschoolse educatie. Deze kennis kunnen de medewerkers beter delen met elkaar.

De verantwoording over voorschoolse educatie is beperkt

Op de website ontbreekt inhoudelijke informatie over het beleid voorschoolse educatie. Ouders geven aan dat ze niet altijd weten wat de locatie doet om de zone van de naaste ontwikkeling te stimuleren.. De locatie gebruikt de informatie-app vaak om organisatorische zaken te melden. Van structureel overleg tussen de voor- en vroegschool is geen sprake. Kinderopvang Bimbola legt wel jaarlijks verantwoording af aan de gemeente Rotterdam in het kader van het subsidieregels.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

We hebben het rapport op maandag 14 januari 2019 ontvangen. We kunnen ons deels vinden in de bevindingen van het rapport. Wij waren ons ten tijde van de inspectie bewust van het feit dat de Pebbols geen sterke VVE groep was en verbetering nodig was. Desalniettemin zijn we geschrokken van het rapport. Een aantal verbeterprocessen waren voor de inspectie al in gang gezet, maar nog niet voldoende zichtbaar. Wij kunnen ons dus grotendeels vinden in de constatering in het rapport.

De volgende verbeterpunten zijn of waren in gang gezet om de kwaliteit op de werkvloer te verbeteren.

- In oktober 2018 is de unitmanager in overleg gegaan met het team om een betere verdeling van de verschillende kwaliteiten van de medewerkers binnen de locatie te bespreken. Het team kreeg de tijd om mee te denken over een herverdeling binnen de locatie. In november is hier wederom op terug gekomen binnen het team, de definitieve besluitvorming is hierbij achterwege gebleven wegens langdurige ziekte van de unitmanager. De unitmanager is vlak na de inspectie terug gekeerd en heeft de herverdeling van de medewerkers doorgevoerd.
- In november 2018 is het eerste concept scholingsplan voor 2019 gemaakt. Hierin is ook VVE scholing opgenomen. Met de unitmanagers zijn gesprekken geweest welke medewerkers prioriteit hadden om geschoold te worden. De medewerkers van de Pebbols staan op deze lijst en starten begin 2019 met Uk & Puk scholing.
- Er is een jaarlijks terugkerende cyclus om de kwaliteit van de VVE groepen te monitoren en te verbeteren. Dit wordt per locatie gedaan door middel van een jaarlijkse o-meting en plan van aanpak. Beide zijn in 2018 gedaan voor de Pebbols.

Helaas zijn de verbeterpunten uit het plan van aanpak, door wisselingen van zowel de locatie coördinator en pedagogisch coach, niet voldoende gedeeld en doorgevoerd op de groep. Na de inspectie is het bestaande plan van aanpak verder aangescherpt op de huidige situatie. Deze is ook met de pedagogisch medewerkers besproken. Punten uit het plan van aanpak keren ook structureel terug in het 6 wekelijkse teamoverleg en bij het coachen op de werkvloer. De pedagogisch coach die per 1 januari 2019 is gestart is ook op de hoogte gesteld en gaat met deze werkwijze verder. Zij heeft aangegeven dat de speelleeromgeving een van de eerste speerpunten gaat worden. Het plan van aanpak wordt ook meegenomen in het structurele 8-wekelijkse overleg tussen de pedagogisch coach en de locatie coördinator. Hierin worden ook kinderen die in aanmerking komen

voor een indicatie extra spelen en leren besproken.

- Binnen Bimbola zijn wij per 1 november 2018 gestart met Video Interactie Begeleiding (VIB). Alle pedagogisch coaches voeren VIB uit op de locaties, zij hebben allen scholing m.b.t. beeld coaching gehad. Op de Eendrachtstraat is nog niet gestart met VIB, wegens het vertrek van de geschoolde pedagogisch coach. De nieuwe Coach wordt geschoold en zal in 2019 starten met VIB op deze locatie.
- De medewerkers van de VVE groepen op de locatie hebben in 2018 een cursus ouderbetrokkenheid gevolgd. Op de locatie is een plan gemaakt om ouders beter te betrekken bij het thema en ook te inspireren om thuis aan de slag te gaan. Er worden onder andere vanaf komend thema woordkaarten, boekjes en activiteiten mee gegeven aan ouders.
- Er is een nieuwe jaarkalender ingesteld, waarbij ook een verantwoordelijke is aangesteld voor de controle van de uit te voeren taken. Deze wordt ook per maand aan de locatie coördinatoren en unitmanagers gestuurd. Zo is er voor de verantwoordelijken een beter overzicht en wordt er sneller gesignaleerd wanneer taken niet worden uitgevoerd.
- Er wordt dagelijks gewerkt met een dag planning op de groep, waardoor de taakverdeling tussen de pedagogisch medewerkers duidelijker is. Deze planning en de uitvoering hiervan wordt gecontroleerd door de locatie coördinator. Ook de pedagogisch coach houdt dit in de gaten tijdens haar coach uren op de groep.